

บทที่ 5

ตัวอย่างหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “จิตรกรน้อย”

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงพัฒนา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ และนำภูมิปัญญานั้นเป็นแนวทางการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น ดังตัวอย่างหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง “จิตรกรน้อย” ดังต่อไปนี้

1. คำอธิบายรายวิชา
2. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา
3. ตัวอย่างแผนการสอนเรื่อง “จิตรกรน้อย”
4. แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1. คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องจิตรกรน้อย

คำอธิบายรายวิชา 40208 จิตรกรน้อย

ฝึกปฏิบัติถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ ความคิดทางศิลปะ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ใน เรื่องต่อไปนี้

ศึกษาและฝึกทักษะเรื่องเส้น การเขียนลายเส้น รูปร่าง รูปทรง รูปร่างภาพ 2 มิติ รูปทรง รูปทรง 3 มิติ สี แม่สีและการผสมแม่สี และพื้นผิวที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการวาดภาพ

ศึกษาและฝึกทักษะการจัดวางภาพ ขนาดของภาพ จุดสนใจของภาพ เอกภาพของภาพ การจัดองค์ประกอบ ภาพอิสระ ภาพประกอบเรื่อง ภาพจินตนาการ

ศึกษาและฝึกปฏิบัติวาดภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัวในท้องถิ่น ทั้งสิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติ เช่นป่าชายเลน ทุ่งตาลโตนด ทะเลแสนงาม และเรือหาปลา และสิ่งแวดล้อมที่สังคม สร้างขึ้น เช่น โบราณสถานและโบราณวัตถุในวัดของท้องถิ่น โดยใช้เส้นตรง เส้นโค้ง รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิว เป็นองค์ประกอบ

แสดงออกซึ่งความเป็น “จิตรกรน้อย” สืบทอดภูมิปัญญาด้านจิตรกรรมในท้องถิ่น และ นำ ความรู้จากการวาดภาพไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ภาคภูมิใจในศิลปะท้องถิ่นของตนเอง เป็น แนวทางให้เยาวชนตระหนักในคุณค่าของการเป็น “จิตรกร” และการสร้างสรรค์ผลงานด้านจิตรกรรมใน ท้องถิ่น ซึ่ง สะท้อนถึงคุณค่าทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่น ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา

2. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา

ตารางที่ 4 แสดงหน่วยการเรียนรู้ / ตารางการเรียนรู้ท้องถิ่น / จำนวนชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วย	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	รับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์	1. เส้น 1.1 เส้นตรงในธรรมชาติและสิ่งแวดลอม 1.2 เส้นโค้งในธรรมชาติและสิ่งแวดลอม 2. รูปร่าง รูปทรง 2.1 รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดลอม 3. สี 3.1 สีในธรรมชาติและสิ่งแวดลอม	3 ชั่วโมงที่ 1-3 4 ชั่วโมงที่ 4-7 3 ชั่วโมงที่ 8-10
2	ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา	โบราณสถาน วัดจະทิ้งพระ 1. พระธาตุเจดีย์ 2. หน้าบันวิหารพ่อเต่านอน 3. วิหารพ่อเต่านอน 4. โบสถ์วัดจະทิ้งพระ 5. พ่อเต่านอน 6. หอระฆัง 7. กำแพงวัด 8. ภาพประทับใจ	10 ชั่วโมงที่ 11-20

3. ตัวอย่างแผนการสอนเรื่อง “จิตรกรน้อย”

หน่วยที่ 1 เรื่องรับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์

เวลา 10 ชั่วโมง

หน่วยที่ 1 : แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง เส้นตรง และเส้นโค้งในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

2. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. สื่อความคิด จินตนาการ ความรู้สึก ความประทับใจ ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน

2. สังเกต รับรู้สิ่งที่มีอยู่รอบตัว ทัศนธาตุสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ตาม ความสนใจ

3. แสดงออกถึงความรู้สึกในการรับรู้ความงาม

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง วาดภาพประทับใจ 1 ภาพ เพื่อแสดงการรับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์

5. สาระการเรียนรู้

1. เส้น

1.1 เส้นตรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 เส้นโค้งในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. รูปร่าง รูปทรง

2.1 รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. สี

3.1 สีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. จุดประสงค์นำทาง

1. รู้และเข้าใจเรื่องเส้น รูปปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิวที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการวาดภาพ
2. บอกเส้น สี รูปปร่าง รูปทรง และพื้นผิวในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้
3. นำเสนอผลงานที่มีเส้นตรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้
4. นำเสนอผลงานที่มีเส้นโค้งในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. นำเสนอผลงานที่สื่อรูปปร่าง รูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. นำเสนอผลงานวาดภาพระบายสีตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้

7. กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ชั่วโมงที่ 1 : ชั้นเกริ่นนำ

1. ชั้นเกริ่นนำ เรื่อง เส้น

ให้นักเรียนเตรียมความพร้อมนักเรียน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนผลัดกันออกมาวาดภาพ รูปปร่าง และรูปทรงต่าง ๆ เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ทรงกรวย ทรงกระบอก เป็นต้น ในเวลาที่ครูกำหนด กลุ่มใดวาดได้มากกว่าเป็นฝ่ายชนะ (ภาพที่ซ้ำกันไม่นับคะแนน)

ใบกิจกรรมที่ 1 : วาดภาพจากประสบการณ์

ใบกิจกรรมวาดภาพจากประสบการณ์

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1) วาดภาพเส้น รูปร่าง รูปทรง เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม
ทรงกรวย ทรงกระบอก ฯลฯ โดยอิสระ

ชื่อภาพ

กลุ่มที่

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

2. ชั้นฝึกประสบการณ์

ให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับ

1. เส้น รูปร่าง รูปทรง สี และพื้นผิวที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการวาดภาพ
2. เส้น สี รูปร่าง รูปทรง และพื้นผิวในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1.2.1 เส้นตรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1.2.2 เส้นโค้งในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1.2.3 รูปร่าง รูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1.2.4 สีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 (ชั่วโมงที่ 2-3)

ชั่วโมงที่ 2 : เรียนรู้เรื่อง เส้น กับโบสถ์วัดจะทิ้งพระ

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับการนำเส้นในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาใช้ประกอบงานทัศนศิลป์ จากนั้นให้นักเรียนดูตัวอย่างภาพ ที่ประกอบด้วยเส้นต่าง ๆ และบอกว่า มีเส้นอะไรประกอบอยู่บ้าง จากนั้นให้นักเรียนสังเกต และวิเคราะห์เกี่ยวกับเส้นต่าง ๆ ที่อยู่ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างภาพที่ประกอบด้วยเส้นต่าง ๆ

ภาพที่ 24 วัดจะทิ้งพระ ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

ภาพสำหรับจิตรกรน้อยฝึกเรื่องเส้น

ใบกิจกรรมที่ 2 : สังเกตเส้นจากภาพโบสถ์วัดจะทิ้งพระ

ใบกิจกรรมสังเกตเส้นจากภาพโบสถ์วัดจะทิ้งพระ

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- 1) สังเกตเส้นจากภาพโบสถ์วัดจะทิ้งพระ

ชื่อภาพ

1. เส้น.....	สังเกตจาก.....
2. เส้น.....	สังเกตจาก.....
3. เส้น.....	สังเกตจาก.....
4. เส้น.....	สังเกตจาก.....
5. เส้น.....	สังเกตจาก.....
6. เส้น.....	สังเกตจาก.....
7. เส้น.....	สังเกตจาก.....
8. เส้น.....	สังเกตจาก.....
9. เส้น.....	สังเกตจาก.....
10. เส้น.....	สังเกตจาก.....

กลุ่มที่

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

ชั่วโมงที่ 3 เรียนรู้เรื่องเส้นในธรรมชาติ และสรุปความรู้เรื่อง เส้นในงานทัศนศิลป์

1. ครูถามนักเรียนว่าในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีเส้นอะไรบ้าง ที่นำมาใช้ในงานทัศนศิลป์ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้

- 1) เส้นตรงมีอะไรบ้าง
- 2) เส้นโค้งมีอะไรบ้าง

จากนั้น ครูสรุปโดยใช้แผนภูมิเส้นต่าง ๆ ประกอบ

2. ศึกษาความรู้จากใบความรู้เรื่อง เส้น และช่วยกันสรุป ดังนี้

- 1) เส้น หมายถึง การเขียนจุดเรียงติดต่อกันไปอย่างต่อเนื่อง ตามทิศทางที่ต้องการ
- 2) เส้นมี 2 ชนิด ได้แก่ เส้นตรง และเส้นโค้ง
- 3) เส้นตรง คือ เส้นที่ลากเป็นแนวตรง ไม่หักเหไปทางใดทางหนึ่ง เช่น เส้นตรงแนวตั้ง เส้นตรงแนวนอน เส้นตรงแนวเฉียง และเส้นหยัก เป็นต้น
- 4) เส้นโค้ง คือ เส้นที่ลากเป็นแนวโค้ง หักเหไปตามทิศทางตามต้องการ ไม่เป็นเหลี่ยม เส้นโค้ง มีหลายแบบ เช่น เส้นโค้งแบบขดกันหอย เส้นโค้งแบบธรรมดาทั่วไป เป็นต้น
- 5) เส้นให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันไป เช่น
 - เส้นตรงแนวตั้ง ให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง
 - เส้นตรงแนวนอน ให้ความรู้สึกสงบนิ่ง ไม่เคลื่อนไหว แสดงถึงความกว้าง
 - เส้นตรงแนวเฉียง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่มั่นคง
 - เส้นหยัก ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่สงบนิ่ง รุนแรง
 - เส้นโค้งแบบขดกันหอย ให้ความรู้สึกไม่แน่นอน หมุนวน สับสน
 - เส้นโค้งแบบธรรมดาทั่วไป ให้ความรู้สึกอ่อนโยน นุ่มนวล สวยงาม ร่าเริง

ใบกิจกรรมที่ 3 : ฝึกเขียนภาพที่มีองค์ประกอบด้วยเส้นตรงมากที่สุด โดยอิสระ

ใบกิจกรรมเรื่องเส้นตรง

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- 1) เขียนภาพที่มีองค์ประกอบด้วยเส้นตรงมากที่สุด โดยอิสระ

ชื่อภาพ

ชื่อ..... เลขที่.....

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

ใบกิจกรรมที่ 4 : ฝึกเขียนภาพที่มีองค์ประกอบด้วยเส้นโค้งมากที่สุด โดยอิสระ

ใบกิจกรรมเรื่องเส้นโค้ง

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- 1) เขียนภาพที่มีองค์ประกอบด้วยเส้นโค้งมากที่สุด โดยอิสระ

ชื่อภาพ

ชื่อ..... เลขที่.....

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

หน่วยที่ 1 : แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง รูปร่างและรูปทรงในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เวลา 4 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 2 (ชั่วโมงที่ 4-7)

เรื่อง รูปร่างและรูปทรง

ชั่วโมงที่ 4 : สังเกตรูปร่างและรูปทรงของพระมหาธาตุเจดีย์ วัดจะทิ้งพระ

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับรูปร่างและรูปทรง ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วยกตัวอย่างโดยใช้ภาพรูปทรงต่าง ๆ ประกอบ เช่น รูปทรงกลม รูปทรงกรวย รูปทรงกระบอก รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม ฯลฯ จากนั้น ให้นักเรียนสังเกตและวิเคราะห์เกี่ยวกับรูปร่างและรูปทรง ในธรรมชาติโดยให้ดูภาพเจดีย์วัดจะทิ้งพระ
2. ครูซักถามนักเรียนว่า มีรูปร่าง และรูปทรงอะไรบ้าง ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากภาพเจดีย์ที่ครูให้ดูที่นำมาใช้ในงานทัศนศิลป์จากนั้นครูสรุปโดยใช้แผนภูมิรูปร่าง และรูปทรงต่าง ๆ ประกอบ

ภาพที่ 25 พระมหาธาตุเจดีย์ วัดจะทิ้งพระ

ภาพสำหรับจิตรกรน้อยฝึกเรื่องรูปทรง

ใบกิจกรรมที่ 5 ตอบคำถามเรื่องรูปร่าง และรูปทรงในธรรมชาติ

ตารางที่ 5 ตารางคำตอบนักเรียน เรื่อง รูปร่างและรูปทรงอะไรบ้างในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นอกจากภาพเจดีย์

รูปทรงกลม	รูปทรงกระบอก	รูปทรงกรวย	รูปสามเหลี่ยม	รูปสี่เหลี่ยม
.....	ตัวอย่าง
.....	1. เจดีย์
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชั่วโมงที่ 5 : สรุปรูปร่างและรูปทรง

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง รูปร่างและรูปทรง ดังนี้

1) รูปร่าง หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเป็น 2 มิติ คือ มีความกว้าง และความยาว เช่น ภาพเขียนวัตถุที่มีผิวเรียบ เป็นต้น

2) รูปทรง หมายถึง สิ่งที่มีลักษณะเป็น 3 มิติ คือ มีความกว้าง ความยาว และความหนา หรือความลึก เช่น รูปปั้นอนุสาวรีย์ต่างๆ รูปปั้นแกะสลัก เป็นต้น

ใบกิจกรรมที่ 6 : ฝึคนำรูปร่างแบบต่าง ๆ มาประกอบเป็นภาพโดยอิสระ

ชั่วโมงที่ 6

ใบกิจกรรม

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. นำรูปร่างแบบต่าง ๆ มาประกอบเป็นภาพโดยอิสระ

ชื่อภาพ

ชื่อ..... เลขที่.....

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

ใบกิจกรรมที่ 7 : ฝึคนำรูปทรงแบบต่าง ๆ มาประกอบเป็นภาพโดยอิสระ

ชั่วโมงที่ 7

ใบกิจกรรม

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. นำรูปทรงแบบต่าง ๆ มาประกอบเป็นภาพโดยอิสระ

ชื่อภาพ

ชื่อ.....เลขที่.....

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

หน่วยที่ 1 : แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง สีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เวลา 3 ชั่วโมง

กิจกรรมที่ 3 (ชั่วโมงที่ 8-10)

เรื่อง สี

ชั่วโมงที่ 8 : เรียนรู้เรื่องสีและแม่สี

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมกันยกตัวอย่างภาพประกอบ จากนั้นให้นักเรียนสังเกตและวิเคราะห์เกี่ยวกับสีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ครูซักถามนักเรียน ดังต่อไปนี้

- 1) สีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีกี่ประเภท อะไรบ้าง
- 2) สีที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ และสีที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่สีอะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่าง

2. ครูแนะนำแม่สีหรือสีขั้นที่ 1 ซึ่งมี 3 สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงินให้นักเรียนรู้จัก โดยใช้แม่สีผสมกันในอัตราส่วนที่เท่า ๆ กัน ใส่ในถ้วยแก้ว ใบละ 1 สี และอธิบายว่าสีต่าง ๆ ที่นักเรียนเห็นเกิดจากแม่สีทั้ง 3 สีผสมกันในสัดส่วนต่าง ๆ ทำให้เกิดสีต่าง ๆ มากมายและสีที่เกิดจากการผสมแม่สี 2 สี เข้าด้วยกันในสัดส่วนที่เท่ากัน เราเรียกว่า สีขั้นที่ 2 ซึ่งมี 3 สี

ใบกิจกรรมที่ 8 : แบบทดสอบปรนัยเรื่องสี 10 ข้อ (แบบเลือกตอบ 10 ข้อ)

แบบทดสอบเรื่องสี (แบบเลือกตอบ 10 ข้อ)

1. ข้อใดเป็นแม่สี

- ก. สีแดง
- ข. สีฟ้า
- ค. สีเขียว

2. วัตถุใดมีสีธรรมชาติ

- ก. นาฬิกา
- ข. ส้ม
- ค. กุญแจ

3. ดวงจันทร์มีสีอะไร

- ก. สีเหลือง
- ข. สีส้ม
- ค. สีแดง

4. หากต้องการใช้สีเขียว ต้องใช้สีอะไรผสมกัน

- ก. สีเหลืองและสีแดง
- ข. สีแดงและสีน้ำเงิน
- ค. สีเหลืองและสีน้ำเงิน

5. ข้อใดเป็นสีขั้นที่ 2

- ก. สีเหลือง
- ข. สีม่วง
- ค. สีน้ำเงิน

6. ภาพก่อนเมฆควรระบายสีใด

- ก. สีเทา
- ข. สีเขียว
- ค. สีขาว

7. อุปกรณ์ข้อใดใช้สำหรับผสมสี

- ก. แก้วน้ำ
- ข. จานสี
- ค. พู่กัน

8. อุปกรณ์ใดใช้ร่างภาพ

- ก. สีดินสอด
- ข. ดินสอดำ
- ค. สีน้ำ

9. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของสีโปสเตอร์

- ก. เนื้อสีทึบแสง
- ข. เนื้อสีเข้มข้น
- ค. เนื้อสีจาง

10. ถ้าต้องการระบายสีด้วยสีน้ำหรือสีโปสเตอร์

ควรเลือกกระดาษวาดเขียนชนิดใด

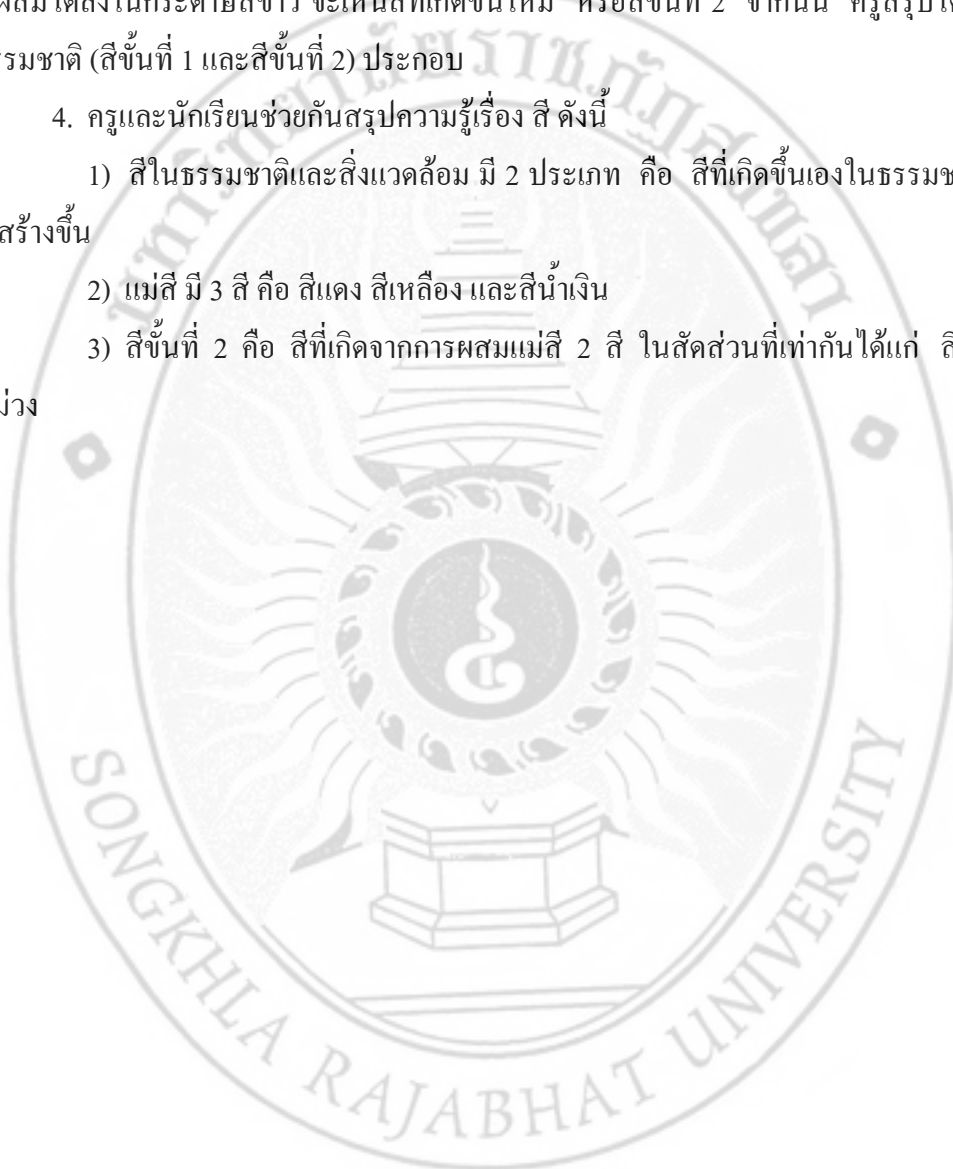
- ก. ชนิดที่มีเนื้อบาง
- ข. ชนิดที่ซึมซับน้ำยาก
- ค. ชนิดที่มีเนื้อหยาบพอสมควร

ชั่วโมงที่ 9 : สรุปความรู้เรื่องสีและแม่สี

3. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาทดลองผสมสีจากแม่สี 2 สี โดยใช้ถ้วยตวงสีจากแม่สี 2 สี สีละเท่า ๆ กัน ผสมลงในถ้วยแก้ว จะเห็นสีที่เกิดขึ้นใหม่ โดยผสมกันเป็นคู่ จะได้ 3 คู่ 3 สี คือ สีแดงผสมกับสีเหลือง ได้สีส้ม สีแดงผสมกับสีน้ำเงิน ได้สีม่วง และสีเหลืองผสมกับสีน้ำเงิน ได้สีเขียว แล้วทดลองทาสีที่ผสมได้ลงในกระดาษสีขาว จะเห็นสีที่เกิดขึ้นใหม่ หรือสีขั้นที่ 2 จากนั้น ครูสรุปโดยใช้แผนภูมิวงสีธรรมชาติ (สีขั้นที่ 1 และสีขั้นที่ 2) ประกอบ

4. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง สี ดังนี้

- 1) สีในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มี 2 ประเภท คือ สีที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ และสีที่มนุษย์สร้างขึ้น
- 2) แม่สี มี 3 สี คือ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน
- 3) สีขั้นที่ 2 คือ สีที่เกิดจากการผสมแม่สี 2 สี ในสัดส่วนที่เท่ากัน ได้แก่ สีเขียว สีส้ม และสีม่วง

- ใบกิจกรรมที่ 9 :** เขียนวงสี่เหลี่ยมจากภาพที่กำหนดดังนี้
1. ภาพโบสถ์วัดจะทิ้งพระ
 2. ภาพพระธาตุเจดีย์ วัดจะทิ้งพระ
 3. ภาพในท้องถื่นตำบลจะทิ้งพระที่ประทับใจ

ใบกิจกรรม : คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

2. เขียนวงสี่เหลี่ยมโดยเลือกภาพใดภาพหนึ่งดังนี้
 - 2.1 ภาพวัดจะทิ้งพระ
 - 2.2 ภาพพระธาตุเจดีย์ วัดจะทิ้งพระ
 - 2.3 ภาพในท้องถื่นตำบลจะทิ้งพระที่ประทับใจ

ชื่อภาพ

ชื่อ..... เลขที่.....

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

ใบกิจกรรมที่ 10 : วาดและระบายสีภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชั่วโมงที่ 10

ใบกิจกรรม : คำชี้แจง ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. วาดภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วระบายสีให้สวยงาม

ชื่อภาพ

ชื่อ..... เลขที่.....

ความเห็นจากเพื่อน.....

ความเห็นจากครู.....

ผลการประเมิน.....

8. สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. ภาพที่ประกอบด้วย เส้น รูปร่าง และรูปทรงต่าง ๆ
2. แผนภูมิเรื่อง เส้น รูปร่างและรูปทรง วงสีธรรมชาติ
3. ภาพที่แสดงถึงสีต่าง ๆ ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ภาพที่แสดงถึงพื้นผิวลักษณะต่าง ๆ
5. สีน้ำ (แม่สี) น้ำ แก้วน้ำ ถ้วยตวง ฟูกัน และกระดาษขาว
6. ใบกิจกรรมที่ 1 – 10
7. ใบความรู้เรื่อง เส้น รูปร่าง รูปทรง และสี

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 8.2.1 วัดเจ้ทั้งพระ 8.2.2 พระมหาธาตุเจดีย์ 8.2.3 ธรรมชาติในท้องถิ่น

9. การวัดผลประเมินผล

ตารางที่ 6 ตารางการวัดผลประเมินผลหน่วยที่ 1 เรื่องรับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์

สิ่งที่วัดผล	วิธีวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
ความรู้ (K) ความรู้ความเข้าใจ	ทดสอบ ผลงาน	แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินผลงาน	ประเมินตามเกณฑ์ 0-49 ปรับปรุง 50-54 ระดับ 1
กระบวนการ (P)	การทำงาน ระหว่าง ชั่วโมง	แบบประเมินทักษะการทำงาน	55-59 ระดับ 1.5 60-64 ระดับ 2 65-69 ระดับ 2.5 70-74 ระดับ 3 75-79 ระดับ 3.5 80 ขึ้นไป ระดับ 4
คุณลักษณะ (A) ความมีวินัย	สังเกต	แบบสังเกตการทำงาน ระหว่างเรียน	

ตารางที่ 7 ตารางแบบประเมินผลงานหน่วยที่ 1 เรื่องการรับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน				น้ำหนัก หรือผล
	4	3	2	1	
การเขียนภาพ	องค์ประกอบ ของภาพ สมบูรณ์ สวยงาม สื่อสาร ได้ชัดเจน	องค์ประกอบ ของภาพ สมบูรณ์ สวยงาม	องค์ประกอบ ของภาพดี สวยงาม	องค์ประกอบ ของภาพ ไม่สมบูรณ์ และไม่สวยงาม	
การอธิบายภาพ	อธิบายภาพ โดยสื่อความ หมายได้เข้าใจ ชัดเจนและ ภาษามีความ สละสลวย	อธิบายภาพ โดยสื่อ ความหมาย ได้เข้าใจชัดเจน	อธิบายภาพ ได้แต่สื่อ ความหมาย ไม่เข้าใจ	อธิบายภาพ ได้บ้างเป็นบาง ส่วน และสื่อ ความหมายวกวน	
การตั้งชื่อภาพ	ตั้งชื่อภาพได้ สอดคล้องกับภาพที่ สื่อสารและเร้าใจ	ตั้งชื่อภาพได้ สอดคล้องกับภาพ และสื่อสารได้ดี	ตั้งชื่อภาพได้ สอดคล้องกับภาพ แต่สื่อสารไม่ดี	ตั้งชื่อภาพได้ไม่ สอดคล้องกับภาพ	
ความน่าสนใจ ของภาพ	เป็นงาน ทัศนศิลป์ ที่มีรูปแบบ สีสดเด่น และแปลก	เป็นงานศิลป์ ที่มีรูปแบบ สีสน่าสนใจ	เป็นงาน ทัศนศิลป์ ที่มีรูปแบบ สีสน	เป็นงาน ทัศนศิลป์ ทั่วไป	

ระดับคุณภาพ

1. คะแนน 31-40 หมายถึง ดีมาก 3. คะแนน 11-20 หมายถึง พอใช้

2. คะแนน 21-30 หมายถึง ดี 4. คะแนน 10 หมายถึง ปรับปรุง

หมายเหตุ แบบสังเกตและเกณฑ์การให้คะแนนนี้เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ท่านสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมในทุกขั้นตอน

ตารางที่ 8 ตารางแบบประเมินทักษะการทำงานหน่วยที่ 1 เรื่องการรับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน				น้ำหนัก หรือผล
	4	3	2	1	
วางแผน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน สมบูรณ์	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน ไปได้ดี	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน ค่อนข้างสับสน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน สับสน	
การเตรียม อุปกรณ์	อุปกรณ์พร้อม	อุปกรณ์ ค่อนข้าง พร้อม	ต้องหาอุปกรณ์ เพิ่มเติมขณะ ทำงาน	อุปกรณ์ไม่ สอดคล้อง กับงาน	
การกะ ประมาณ ช่วงเวลา ความสำเร็จของ	งานและเวลา สมดุล	งานและเวลา ค่อนข้างสมดุล	งานไม่สอดคล้อง กับเวลา	ทำงานไม่ สำเร็จ	
ความเรียบร้อย	เป็นงาน ทัศนศิลป์ ที่มีรูปแบบ สีสันเด่น และแปลก	เป็นงานศิลป์ ที่มีรูปแบบ สีสัน น่าสนใจ	เป็นงาน ทัศนศิลป์ ที่มีรูปแบบสีสัน	เป็นงาน ทัศนศิลป์ ทั่ว ๆ ไป	
ภาพตรง ประเด็น	ภาพตรง ประเด็น	ภาพสื่อพอ เข้าใจ	ภาพสามารถ สื่อได้	ภาพไม่ สามารถ สื่อประเด็น	

ใบความรู้ (หน่วยที่ 1)

เส้น หมายถึง จุดหลายจุดที่เรียงชิดติดกันเป็นแนวยาว หรือการลากเส้นจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ทำให้เกิดเป็นลักษณะต่าง ๆ ในทางศิลปะเส้นมีหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งต่างก็ให้ความรู้สึกและความหมายแตกต่างกันไป

ลายเส้น หมายถึง การใช้เทคนิคการเขียนภาพด้วยลายเส้น มาประกอบเป็นภาพวาด เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก เส้นประ เส้นอิสระ โดยใช้เทคนิคการลงน้ำหนักอ่อนเบา ตามแสงเงาที่ตกกระทบ

ความหมายของภาพ โดยปกติการวาดภาพทางศิลปะ ต้องมีการคิดความหมายของภาพก่อนการวาด ว่าผู้วาดต้องการนำเสนอภาพเกี่ยวกับอะไร มีความหมายอย่างไร เช่น นำเสนอเกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ การอนุรักษ์สัตว์ป่า ภาพป่าไม้แห้งแล้งหรือสัตว์ที่ตาย ผู้เขียนอาจนำเสนอถึงความโหดร้ายที่อาจเกิดเมื่อสัตว์ป่าหรือป่าไม้เหล่านี้หมดไปจากโลกมนุษย์

ความมั่นใจในการลงลายเส้น เส้นทุกเส้นที่เขียนผู้เขียนควรเขียนด้วยความมั่นใจ ถ้าที่จะลงลายเส้นโดยถ่ายทอดออกจากความรู้สึกที่มีต่อสิ่งที่พบเห็น

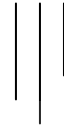
ความคิดสร้างสรรค์ โดยนักเรียนสามารถนำเสนอประสบการณ์การพบเห็น โดยใช้วิธีการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วนำมาตัดทอน ตกแต่งเพิ่มเติม โดยใช้จินตนาการถ่ายทอดออกมาเป็นความคิดสร้างสรรค์

การจัดองค์ประกอบภาพ การจัดองค์ประกอบจะเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของการวาดภาพทุกชนิด เพราะเราไม่สามารถที่จะวาดภาพทุกส่วนที่เราพบเห็นได้ทั้งหมด จึงต้องใช้วิธีการหยิบยกส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพเท่านั้นมานำเสนอ โดยนำมาจัดวางให้พอดีกับหน้ากระดาษ กำหนดจุดเด่นของภาพ กำหนดขนาดให้พอดี กำหนดแสงเงาอ่อนแก่ตามลักษณะของแสงตกกระทบกับวัตถุ

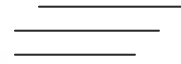
เทคนิคการลงลายเส้น เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการวาดภาพแบบลายเส้น เช่น การวาดภาพเครื่องจักรสานให้ใช้วิธีการลงลายเส้นแบบขัดกันซ้ำ ๆ ไปทั้งภาพ เมื่อดูโดยรวมแล้ว จะให้ความรู้สึกของเครื่องจักรสานได้อัตโนมัติหรือการวาดภาพที่เกี่ยวกับความเศร้า ความตาย ภาพทั้งภาพจะมีลายเส้นในแนวนอนมากกว่าแนวตั้งเพราะเส้นนอนจะให้ความรู้สึกที่สงบ เช่น ต้นไม้จะไม่ตั้งตรงขึ้น แต่จะอ่อนลงมาทางด้านข้าง ต้นหญ้าจะอ่อนนุ่มเพื่อบ่งบอกถึงความอ่อนแอ เป็นต้น

เส้นตรง เส้นตรงที่ใช้ในงานศิลปะมีหลายชนิด เช่น เส้นตรงแนวตั้ง เส้นตรงแนวนอน เส้นตรงแนวเฉียง เส้นตรงแบบซิกแซ็ก เป็นต้น ซึ่งเส้นเหล่านี้ให้ความรู้สึกต่าง ๆ กัน

เส้นตรง ให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง เจริญเติบโต

เส้นนอน ให้ความรู้สึกไม่มั่นคง ความสงบ อ่อนกำลัง

เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกเจริญเติบโต ความตื่นเต้น การเคลื่อนไหว การนำสายตา

เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกเจริญเติบโต ความอ่อนแอ การอ่อนนุ่ม

เส้นหยัก ให้ความรู้สึกตื่นเต้น สนุกสนาน การเคลื่อนไหว พลังงาน

วิธีเขียนเส้นแบบต่าง ๆ ให้ปฏิบัติดังนี้

1. ฝึกจับดินสอให้ถูกต้อง ซึ่งมี 2 วิธี คือการจับดินสอแบบเขียนหนังสือ และการจับดินสอแบบร่างเส้น

2. ฝึกเขียนเส้นตรง และเส้นโค้งแบบต่าง ๆ ให้เป็นลักษณะที่ต้องการได้ เช่น ฝึกเขียนเส้นตรงจนสามารถเขียนหรือลากเส้นให้เป็นแนวตรงได้ไม่คดงอ

หน่วยที่ 2 เรื่องภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

เวลา 10 ชั่วโมง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง : อนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถาน ของตำบลจะทิ้งพระ
ด้วยภาพวาดระบายสี

หน่วยที่ 3 : ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

จุดประสงค์นำทาง

1. ความรู้ (K) : รู้และเข้าใจคุณค่าความสำคัญ และความงามทางศิลปะของ โบราณวัตถุ และโบราณสถานในท้องถิ่น เช่น เจดีย์ หน้าบัน วิหาร และวิหารวัดจะทิ้งพระ

2. ทักษะ (P) วาดภาพระบายสีโบราณสถาน และโบราณวัตถุ ในตำบลจะทิ้งพระ ดังนี้

2.1 “เจดีย์วัดจะทิ้งพระ”	เวลา 2 ชั่วโมง
2.2 “หน้าบันวิหารพ่อเต่านอน”	เวลา 2 ชั่วโมง
2.3 “วิหารพ่อเต่านอน”	เวลา 2 ชั่วโมง
2.4 “โบสถ์วัดจะทิ้งพระ”	เวลา 2 ชั่วโมง
2.5 “ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ”	เวลา 2 ชั่วโมง

หน่วยที่ 3 : ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง โบราณสถานและโบราณวัตถุ วัดจะทิ้งพระ

1. สาระที่ 1 ทักษะศิลป์

2. มาตรฐานการเรียนรู้

ศ 1.2 เข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

1. รู้ความเป็นมาของสิ่งที่อยู่รอบตัวที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์
2. สนใจงานทัศนศิลป์อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น

4. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการรับรู้คุณค่าความงาม
2. อธิบายคุณค่าความงามในงานทัศนศิลป์ได้
3. มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความเป็นมา และความสำคัญศิลปกรรมไทย และศิลปะสากล
4. รู้จักประเภทต่าง ๆ ของงานทัศนศิลป์
5. ซาบซึ้งในคุณค่าความงามในธรรมชาติและงานศิลปะ

5. สาระการเรียนรู้

5.1 “เจดีย์วัดจะทิ้งพระ”	เวลา 2 ชั่วโมง
5.2 “หน้าบันวิหารพ่อเฒ่าอน”	เวลา 2 ชั่วโมง
5.3 “วิหารพ่อเฒ่าอน”	เวลา 2 ชั่วโมง
5.4 “โบสถ์วัดจะทิ้งพระ”	เวลา 2 ชั่วโมง
5.5 “ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ”	เวลา 2 ชั่วโมง

6. กระบวนการเรียนรู้

1. ครูทบทวนวิธีการต่าง ๆ ในการสร้างงานศิลปะ
2. ครูอธิบายศิลปะที่เกี่ยวข้องกับความงามในชีวิตประจำวัน
3. ครูอธิบายเกี่ยวกับ โบราณสถานภายในวัดจะทิ้งพระ ว่ามีลักษณะอย่างไร และมีความน่าสนใจอย่างไรบ้าง
4. ครูให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม จากที่ครูอธิบายเกี่ยวกับ โบราณสถาน ในวัดจะทิ้งพระมีลักษณะอย่างไรและมีความน่าสนใจอย่างไรบ้าง
5. นักเรียนวาดภาพโบราณสถานภายในวัดจะทิ้งพระ
6. นำเสนอผลงานนักเรียนติดแสดงที่ป้ายนิเทศ

7. สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้

1. สีเทียน กระดาษ
2. แผ่นภาพวัด
3. ดินสอ ยางลบ สมุดวาดเขียน
4. วัดจะทิ้งพระ

8. การประเมินผล

1. การสังเกต
2. แบบประเมินผล

แหล่งเรียนรู้ : วัดจะทิ้งพระ ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสีทอง จังหวัดสงขลา

ศิลปะท้องถิ่นน่ารู้

ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

สาระที่ 1 ทศนศิลป์

ความคิดรวบยอด : ศิลปะในแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะที่แตกต่างกัน ตามสภาพความเป็นอยู่และประเพณี วัฒนธรรม

สาระการเรียนรู้ : ศิลปะในท้องถิ่นของเรา

จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกผลงานศิลปะในท้องถิ่นของตน กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเกริ่นนำ

ให้นักเรียนร้องเพลง เล่นกีฬา เล่นเกม หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียน เช่น ให้นักเรียนร้องเพลง ตื่นเถิดชาวไทย พร้อมกับทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการ

เพลง ตื่นเถิดชาวไทย

ตื่นเถิดชาวไทย	อย่ามัวหลับใหลลุ่มหลง
ชาติจะเรืองดำรง	ก็เพราะเราทั้งหลาย
หากมัวหลับมัวหลง	เราก็คงมลาย
จำไว้เถิดสหาย	ตื่นเถิดชาวไทย

2. ขั้นประสบการณ์

ให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับ ศิลปะในท้องถิ่น ดังนี้

กิจกรรมที่ 1

เรื่อง ศิลปะในท้องถิ่นของเรา

1. ครูให้นักเรียน คู่มือที่สนเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของไทย หรือให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของไทย จากนั้น ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงศิลปะในท้องถิ่น

2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง ศิลปะในท้องถิ่นของเรา ดังนี้

- 1) ในท้องถิ่นของเรามีงานศิลปะอยู่มากมาย ซึ่งสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน
- 2) แหล่งของศิลปะในท้องถิ่น ส่วนใหญ่มักรวบรวมอยู่ในศาสนสถาน เช่น วัด โบสถ์ สุเหร่า เป็นต้น

3) งานศิลปะในท้องถิ่น ได้แก่ ภาพเขียนในวัด งานแกะสลักต่างๆ งานปั้นต่างๆ เป็นต้น

4) ครูให้นักเรียนสำรวจงานศิลปะในท้องถิ่น และบอกชื่องานศิลปะในท้องถิ่น มาคนละ 5 อย่าง จัดทำเป็นผลงาน ศิลปะในท้องถิ่นของฉัน แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ใบกิจกรรมจากการสำรวจงานศิลปะในท้องถิ่น ตำบลจะทิ้งพระ

1.....	6.....
2.....	7.....
3.....	8.....
4.....	9.....
5.....	10.....

กิจกรรมที่ 2

เรื่อง การปฏิบัติตนต่องานศิลปะท้องถิ่น

1. ครูให้นักเรียนดูภาพข่าวการทำลายงานศิลปะต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การตัดเศียรพระพุทธรูปการเขียนหรือพ่นสีบนกำแพงวัดแล้วครูซักถามนักเรียนว่า ภาพเหล่านี้แสดงถึงการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อมรดกทางศิลปวัฒนธรรมอย่างไร

2. ครูอธิบายว่างานศิลปะในท้องถิ่นสร้างขึ้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสะท้อนความเชื่อทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่น ดังนั้นเราจึงควรภูมิใจ และช่วยกันดูแลบำรุงรักษา เพื่อให้งานศิลปะเหล่านั้น อยู่คู่ท้องถิ่นต่อไป จากนั้น ครูให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่องานศิลปะในท้องถิ่น แล้วเขียนสรุปเป็นข้อ ๆ

3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง ศิลปะในท้องถิ่นของเรา ดังนี้

1) งานศิลปะในท้องถิ่น เป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อทางศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นนั้น

2) การปฏิบัติตนต่องานศิลปะในท้องถิ่น มีดังนี้

- (1) หาโอกาสชมผลงานศิลปะในท้องถิ่นของตนเอง
- (2) ศึกษาประวัติความเป็นมาของผลงานศิลปะ
- (3) ร่วมกันอนุรักษ์ผลงานศิลปะในท้องถิ่น

4. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1) วาดภาพหรือหาภาพผลงานศิลปะในท้องถิ่นของตนเอง ที่ประทับใจติดบนใบงานแล้วบันทึกข้อมูล

2) แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 – 5 คน แล้วช่วยกันสำรวจผลงานศิลปะในท้องถิ่นตนเอง 2 ชิ้น จากนั้นบันทึกข้อมูล

จัดทำเป็นผลงาน การปฏิบัติตนต่องานศิลปะในท้องถิ่น แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

3. ขั้นสะท้อนความคิด

- 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมารายงานผลการทำกิจกรรมที่ 1 – 2
- 2) ให้นักเรียนนำเสนอผลงานชิ้น จากนั้น นำผลงานติดป้ายนิเทศ

4. ขั้นทฤษฎี

1) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำ กิจกรรมที่ 1 – 2 ถ้านักเรียนรายงานผลการทำกิจกรรมในขั้นสะท้อนความคิดไม่ถูกต้อง หรือไม่สมบูรณ์ ให้ครูเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

2) ให้นักเรียนศึกษาระการเรียนรู้จาก ใบความรู้ ภูมิใจในศิลปะท้องถิ่นและสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษา

5. ขั้นนำไปใช้

กิจกรรมที่ 3

เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

1. ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับความภาคภูมิใจ ในศิลปะท้องถิ่นของตนเอง เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ที่ได้จากการเรียน
2. ให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มว่า จะนำความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่อง ภูมิใจในศิลปะท้องถิ่น ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร สรุปผลการอภิปรายและเขียนเป็นแผนผังความคิด จัดทำเป็น ผลงาน แผนผังความคิด แล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

6. ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ภูมิใจในศิลปะท้องถิ่น จากนั้น ครูตรวจแบบฝึกหัดพร้อมกับเฉลยคำตอบ

1. ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาในบทเรียน โดยเขียนเป็นแผนผังความคิด
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการทำกิจกรรมในขั้นที่ 1 – 5
3. ให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง ตื่นเถิดชาวไทย
4. ให้นักเรียนอภิปรายและซักถามเพิ่มเติม แล้วเก็บผลงานในแฟ้มผลงานนักเรียน จากนั้น

ครูนัดหมายการเรียนครั้งต่อไป

สื่อการเรียนรู้

1. เพลง ตื่นเถิดชาวไทย
2. วีดิทัศน์ หรือภาพเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของไทย
3. ภาพข่าวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของไทย
4. ใบผลงาน และวัสดุอุปกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในใบผลงาน
5. ใบความรู้ ภูมิใจในศิลปะท้องถิ่น

การประเมินผล

1. ประเมินผลตามสภาพจริง
 - 1) พิจารณารายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - 2) สังเกตการปฏิบัติตนต่อศิลปะในท้องถิ่น
 - 3) ตรวจสอบผลงานในแฟ้มผลงานของนักเรียน
 - 4) ตรวจสอบแบบฝึกหัด ภูมิใจในศิลปะท้องถิ่น

เกณฑ์การประเมินผล

เกณฑ์การประเมินคุณภาพของผลงานที่นักเรียนทำ

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการประเมินผลหน่วยที่ 2-3 ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		1	2	3	4
1	ความเหมือนจริง ความคิดสร้างสรรค์ในการใช้สี การจัดภาพ ระยะมิติ				
2	การปฏิบัติงาน				
เกณฑ์การประเมินผล 1 = ต้องแก้ไข 2 = พอใช้ 3 = ดี 4 = ดีมาก		ข้อเสนอแนะ			

ตารางที่ 10 ตารางแสดงแบบประเมินผลหน่วยที่ 2-3 เรื่องภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		1	2	3	4
1	ประเมินผลงาน เรื่องการใช้เส้น ความคิดสร้างสรรค์ การใช้สี ความเหมือนจริง การจัดองค์ประกอบภาพ				
2	ประเมินกระบวนการทำงาน				
เกณฑ์การประเมินผล 1 = ต้องแก้ไข 2 = พอใช้ 3 = ดี 4 = ดีมาก		ข้อเสนอแนะ			

ใบกิจกรรมที่ 1

การเขียนภาพบริเวณวัดจะทิ้งพระ

ชื่อ นามสกุล เลขที่

กลุ่มที่ ชั้น วันที่ เดือน พ.ศ.

จุดประสงค์

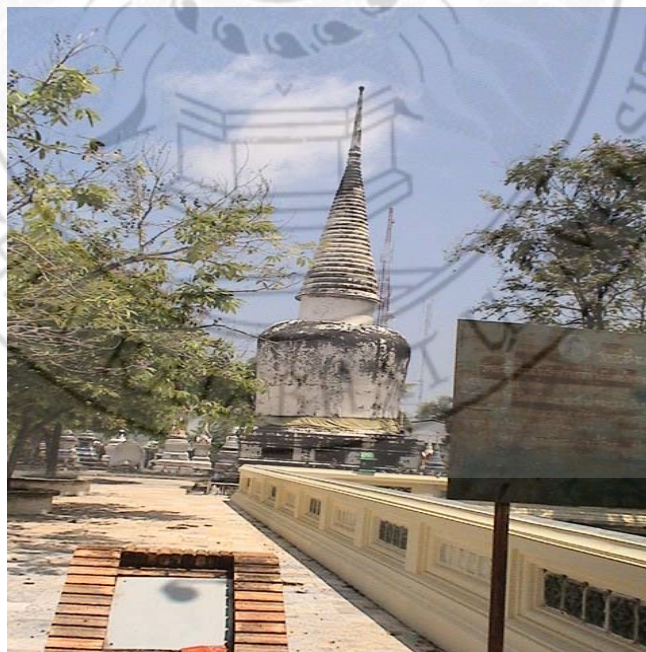
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อความประทับใจ ด้วยวิธีการเขียนภาพระบายสีได้
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องประเพณีไทย อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม
3. เพื่อให้นักเรียนทดลองการระบายสีชอล์ก

คำชี้แจง การเขียนภาพที่ถ่ายทอดความประทับใจในโบราณสถานของท้องถิ่น เป็นการปลูกฝังให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

1. ครูให้นักเรียนปฏิบัติการเขียนภาพโดยจัดองค์ประกอบของภาพอย่างอิสระ

วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษ 100 ปอนด์
2. กระดานรองวาด
3. เทปขาว
4. สีชอล์ก

ภาพที่ 26 บริเวณวัดจะทิ้งพระ

ตารางที่ 11 ตารางแสดงแบบประเมินผลหน่วยที่ 3 เรื่องภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		1	2	3	4
1	ประเมินผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ การใช้สี การจัดองค์ประกอบภาพ เนื้อหาสาระ ความสมบูรณ์ ของภาพ				
2	การปฏิบัติงาน				
เกณฑ์การประเมินผล 1 = ต้องแก้ไข 2 = พอใช้ 3 = ดี 4 = ดีมาก		ข้อเสนอแนะ			

แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

ตารางที่ 12 ตารางแสดงแบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
<p>1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเข้าใจง่าย 2. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 3. สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น 4. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ 5. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 6. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ความรู้สึก และ ด้านการปฏิบัติ 					

ตารางที่ 12 (ต่อ) ตารางแสดงแบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
<p>2. โครงสร้างของหลักสูตร</p> <p>1. มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นเรียน</p> <p>2. สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอน</p> <p>3. สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร</p> <p>4. จัดไว้ได้เหมาะสมกับเวลาเรียน</p> <p>5. จัดไว้ได้เหมาะสมกับเนื้อหา</p> <p>6. จัดเหมาะสม/สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น</p> <p>7. สอดคล้องกับผลการเรียนที่คาดหวัง</p> <p>8. เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>9. เนื้อหาของหลักสูตรมีความยากง่ายไม่สับสน และน่าสนใจ</p> <p>10. เนื้อหาของหลักสูตรมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับชั้น</p> <p>11. การแบ่งเนื้อหาวิชาตามหลักสูตร สอดคล้องกับแนว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p>					

ตารางที่ 12 (ต่อ) ตารางแสดงแบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
<p>3. ัฒรเวลาเรียนของหลักสูตรท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เหมาะสมกับเนื้อหา 2. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน 3. สัมพันธ์กับการจัดตารางสอนในชั้นเรียน <p>4. สภาพแวดล้อม ต่อ วัสดุอุปกรณ์ของหลักสูตรท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ท้องถิ่นต้องการให้จัดหลักสูตรนี้ในโรงเรียน 2. บริเวณอาคารและสถานที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนหลักสูตร 3. เอกสารประกอบเพียงพอ 4. เอกสารประกอบชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติ <p>5. วิทยากร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรมีความชำนาญและเชี่ยวชาญมาก 2. วิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ตรงตามเป้าหมาย 3. วิทยากรและผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ต่อกันดี 					

ตารางที่ 12 (ต่อ) ตารางแสดงแบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
<p>1. ด้านสาระสำคัญ</p> <p>1.1 สาระสำคัญ</p> <p>1.2 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน</p> <p>1.3 มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย</p> <p>2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง</p> <p>2.1 ประเมินผลได้</p> <p>2.2 ข้อความชัดเจนและเข้าใจง่าย</p> <p>2.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน</p> <p>2.4 สามารถสอนให้บรรลุพฤติกรรม</p> <p>3. เนื้อหา</p> <p>3.1 ใจความถูกต้อง</p> <p>3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์</p> <p>3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน</p> <p>3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา</p> <p>3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสนและ น่าสนใจ</p>					

ตารางที่ 12 (ต่อ) ตารางแสดงแบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
<p>4. ด้านการจัดการเรียนการสอน</p> <p>4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม</p> <p>4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา</p> <p>4.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม</p> <p>4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน</p>					
<p>5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสื่อการเรียน การสอน</p> <p>5.1 สอดคล้องกับเนื้อหา</p> <p>5.2 สนองจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม</p> <p>5.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ</p> <p>5.4 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน</p>					
<p>6. การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>6.1 สอดคล้องกับเนื้อหา</p> <p>6.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม</p> <p>6.3 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม</p>					

4. แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามชุมชนก่อนที่จะเขียนหลักสูตรท้องถิ่น

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ – นามสกุลอายุ.....ปี

ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการนำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

☐ เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วย
-----------------------------------	--------------------------------------
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าหลักสูตรการสร้างจิตรกรน้อยเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

☐ เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วย
-----------------------------------	--------------------------------------
3. ท่านเห็นด้วยกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านจิตรกรรมมาพัฒนาเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือไม่

☐ เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วย
-----------------------------------	--------------------------------------
4. ท่านพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อสร้างจิตรกรน้อยในท้องถิ่นหรือไม่

☐ เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วย
-----------------------------------	--------------------------------------
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การสร้างจิตรกรน้อยเป็นสิ่งสำคัญทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

☐ เห็นด้วย	☐ ไม่เห็นด้วย
-----------------------------------	--------------------------------------
6. ท่านต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ จิตรกรน้อย	☐ การทำน้ำตาล
☐ การทอผ้า	☐ การทำเครื่องมือประมง
☐ การทอเสื่อ	☐ การปลูกต้นตาลโตนด
☐ การแกะสลัก	☐ การประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น
☐ วัฒนธรรมพื้นบ้านที่แฝงในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ	
☐ ช่างศิลป์รุ่นเยาว์	
☐ อื่น ๆ ระบุ	

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการศึกษาภูมิปัญญาจากจิตรกรรมฝาผนังกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “จิตรกรน้อย” กรณีศึกษา : จิตรกรรมฝาผนัง วัดจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ สรุปผลตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ

คำถามของการวิจัย

1. ภูมิปัญญาจากภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ มีประเด็นต่อไปนี้อย่างไร

1.1 คน ความรู้ และทรัพยากร เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างไร จึงก่อให้เกิดภูมิปัญญาในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະທິງພຣະ

1.2 จิตรกรรมฝาผนัง วัดจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ แสดงความสัมพันธ์กับสังคม ความสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติอย่างไร

1.3 ปัจจัยด้านภูมิปัญญาสากล ภูมิปัญญาไทย การสั่งสมประสบการณ์ และการถ่ายทอดและสืบทอด มีผลต่อการเกิดภูมิปัญญาจิตรกรรมฝาผนังวัดจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ อย่างไร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ มาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “จิตรกรน้อย” ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ

คำถามของการวิจัย

2. สามารถนำภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະທິງພຣະ ຕຳບລະທິງພຣະ ອຳເກອສທິງພຣະ ຈັງຫວັດສງຂລາ เข้าสู่ระบบโรงเรียนในลักษณะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง “จิตรกรน้อย” ได้อย่างไร

สรุปผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดจระกู่ พระตำบลดงหวด อำเภอเสนา จังหวัดสงขลา

คำถามของการวิจัย

1. ภูมิปัญญาจากภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจระกู่ พระตำบลดงหวด อำเภอเสนา จังหวัดสงขลา มีประเด็นต่อไปนี้

1.1 คน ความรู้ และทรัพยากร เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างไร จึงก่อให้เกิดภูมิปัญญาในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจระกู่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภูมิปัญญาที่ค้นพบจากจิตรกรรมฝาผนัง วัดจระกู่ มีองค์ประกอบของการเกิดภูมิปัญญาตามแนวคิดของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 75) ที่กล่าวว่า การเกิดขึ้นของภูมิปัญญาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ คน ความรู้ และทรัพยากร ดังนี้

1.1 คน ประกอบด้วย ผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน หรือองค์กร และผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในชุมชน ในงานวิจัยนี้ หมายถึง นายช่างเคลื่อน และนายช่างใบไผ่ ได้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งานศิลปะด้านจิตรกรรมของพระครูวิจารณ์ศีลคุณ (ชู) เจ้าอาวาสวัดจระกู่ เมื่อ พ.ศ. 2458 (พระครูประสาทศีลพรต, สัมภาษณ์)

1.2 ความรู้ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ภูมิปัญญาด้านจิตรกรรม และภูมิปัญญาด้านเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรม คตินิยม และสังคมนิเวศวิทยา ที่สั่งสมเป็นประสบการณ์ ทักษะและความชำนาญของนายช่างเคลื่อน และนายช่างใบไผ่ สร้างสรรค์งานจิตรกรรมให้เป็นมรดกทางศิลปะแก่ท้องถิ่นตำบลดงหวด สืบมาจนทุกวันนี้

1.3 ทรัพยากร ในที่นี้ หมายถึง การผนวกความสามารถของจิตรกรในท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น คือนายช่างเคลื่อน และนายช่างใบไผ่ กับความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาไทย มาสร้างสรรค์งานจิตรกรรมบนผืนผ้าขนาดใหญ่คือ ฝาผนังของวัดจระกู่ เพื่อบันทึกความทรงจำแก่ชุมชนในเขตตำบลดงหวด ถึงความสามารถของปราชญ์ด้านจิตรกรรมในท้องถิ่น ให้เยาวชนได้ตระหนักถึงคุณค่า และเห็นความสำคัญในการสืบทอดภูมิปัญญาด้านจิตรกรรม

คำถามของการวิจัย

1.2 จิตรกรรมฝาผนัง วัดจະทึงพระ ตำบลจະทึงพระ อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา แสดงความสัมพันธ์กับสังคม ความสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์กับสิ่งเหนือธรรมชาติอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า

1.2.1. ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະทึงพระ มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นกับมิติทางด้านสังคม กล่าวคือ แสดงประเพณีนิยมของชาวบ้านในท้องถิ่น เรื่องราวชีวิตประจำวันของชาวบ้านแทรกประกอบ เช่น การทำมาหากิน การแต่งกาย ประเพณีที่แสดงให้เห็นความสำคัญของพุทธบริษัทสี่ อันมีพระสงฆ์เป็นแกนสำคัญ แสดงลักษณะอันเป็นแบบประเพณีไทยอย่างแท้จริง

1.2.2 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະทึงพระ สื่อเรื่องราวที่แสดงความสัมพันธ์กับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมด้านพระพุทธศาสนา เนื่องจากว่าสถานที่ดังกล่าว มีพุทธศาสนิกชนมาประชุมกันอยู่เสมอ เมื่อนำเอาจิตรกรรมฝาผนังไปปรากฏอยู่ที่ฝาผนังของโบสถ์ มีความเหมาะสมที่โน้มน้าวชักจูงไปในทางดีได้ ดังนั้นการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະทึงพระของเจ้าอาวาสพระครูวิจารณ์ศีลคุณ (ชู) โดยนายช่างเคลื่อน และนายช่างใบ จึงเกิดขึ้นจากความเหมาะสมและมองเห็นสิ่งที่ดีเช่นนี้เอง น่าจะเป็นประเพณีนิยมของการเขียนภาพจิตรกรรมบนฝาผนังของวัดต่าง ๆ ในประเทศไทย

1.2.3 การเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจະทึงพระ แสดงให้เห็นสุนทรียภาพอันยิ่งใหญ่ของเจ้าอาวาสพระครูวิจารณ์ศีลคุณ(ชู) นายช่างเคลื่อนและนายช่างใบ ที่ตั้งใจสรรค์สร้างความงามด้านจิตรกรรมไทยประเพณีไว้บนฝาผนัง วัดจະทึงพระ เพื่อต้องการใช้เป็นภาพประดับตกแต่งวัดจະทึงพระ ให้มีความงามสมกับที่เป็นพุทธสถาน ให้คนในท้องถิ่นตำบลจະทึงพระ ซึมซับคุณค่าทางเรื่องราวของพระพุทธศาสนา และแฝงไปด้วยคติความเชื่อ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของท้องถิ่นและของประเทศชาติ โดยเลือกเรื่องราวในพระพุทธศาสนาตอนพระพุทธองค์เสด็จจากดาวดึงส์ และยังประกอบไปด้วยเหล่าเทวดาบนสวรรค์ และภูติผีปีศาจที่รับทุกข์กรรมอยู่ในนรก เปิดสามโลก สวรรค์ มนุษย์ และนรก การถ่ายทอดเช่นนี้ย่อมมีผลต่อคนดูโดยตรง เพราะคนดูได้เห็นสภาพของนรก สวรรค์ ซึ่งเป็นเรื่องลึกลับไม่มีตัวตน ไม่อาจจะเห็นได้ในสภาพความเป็นจริง แฝงไปด้วยคติความเชื่อที่ว่า การทำดีย่อมได้ดี การทำชั่วย่อมได้ชั่ว การถ่ายทอดเป็นภาพจิตรกรรม จึงมีสวรรค์ มีนรกเปรียบเทียบกันอยู่ ดังภาพที่ 21-22

1.3 ปัจจัยด้านภูมิปัญญาสากล ภูมิปัญญาไทย การสังสมประสมการณ และ การถ่ายทอด และ สืบทอด มีผลต่อการเกิดภูมิปัญญาจิตรกรรมฝาผนังวัดจะทิ้งพระ ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา อย่างไร

1.3.1 ภูมิปัญญาสากลด้านจิตรกรรมฝาผนัง จิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ กล่าวได้ว่าเป็นจิตรกรรมไทยประเพณี และเป็นศิลปะประจำชาติไทย โดยแท้จริง มีอิทธิพลของศิลปะจิตรกรรมที่เป็นภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยาตอนปลาย และรัตนโกสินทร์ตอนต้น การเขียนภาพให้มองจากที่สูง มีการสร้างสรรค์บรรยากาศด้วยสีส้ม

1.3.2 ภูมิปัญญาไทยด้านจิตรกรรมฝาผนัง ภูมิปัญญาที่ค้นพบในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ มีลักษณะเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1.3.2.1 ภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ เป็นภูมิปัญญาไทย ประเภทจิตรกรรมไทยประเพณี เป็นเรื่องราวของพุทธประวัติ และมีการสอดแทรกเรื่องราวภาพวิถีชีวิตของชาวบ้าน ทำให้สามารถทราบถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน

1.3.2.2 ภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ เป็นผลงานของปราชญ์ในท้องถิ่นตำบลจะทิ้งพระ อันได้แก่พระครูวิจิตรศีลคุณ (ชู) พร้อมด้วยนายช่างเคลื่อนและนายช่างใบ้ ที่ได้ร่วมมือกันสร้างสรรค์งานศิลปะด้านจิตรกรรมให้ปรากฏแก่ชุมชนตำบลจะทิ้งพระ ซึ่งเนื้อหาในภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดจะทิ้งพระ ประกอบด้วยประวัติของพระพุทธเจ้า เมื่อเขียนลงในฝาผนังของวัดในท้องถิ่น ช่างก็จะบรรจงแสดงเรื่องราวชีวิตประจำวันของชาวบ้านแทรกประกอบด้วย เช่น การแต่งกายแบบคนยุครัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ 5-6 (ภาพที่ 22) การทำมาหากิน เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นลักษณะพิเศษ เกี่ยวกับความคิดและจิตใจของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นเป็นอย่างดี และประเพณีที่แสดงให้เห็นความสำคัญของพุทธบริษัทสี่ อันมีพระสงฆ์เป็นแกนสำคัญ

1.3.2.3 จิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ แสดงให้เห็นว่าศาสนาพุทธกับชาวบ้าน อยู่คู่กัน เพราะภาพจิตรกรรมสะท้อนเหตุการณ์ในอดีตทางพระพุทธศาสนา และสอดแทรกชีวิตประจำวันของชาวบ้าน ซึ่งเป็นภาพที่ดูได้ทุกยุคทุกสมัย ทุกกาลเวลา ไม่มีอดีต ไม่มีปัจจุบัน มุ่งสอนสั่งธรรมเป็นสำคัญ แสดงให้เห็นว่าสังฆกรรมของพระพุทธศาสนาเป็นของกลุ่มคนไทย

1.3.3 การสังสมประสมการณด้านจิตรกรรมฝาผนัง

จิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ มีลักษณะเป็นจิตรกรรมไทยประเพณี ที่มีเอกลักษณ์ และความวิจิตรพิสดาร เป็นงานศิลปะแบบอุดมคติที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ มีสุนทรียภาพในการวางรูปทรง สี เส้น และองค์ประกอบทั้งหลาย รวมทั้งเนื้อหาเรื่องราวได้ประสานสัมพันธ์อย่างเป็นเอกภาพ ภาพจิตรกรรมนี้ แม้จะเกิดขึ้นจากความต้องการของเจ้าอาวาส คือ พระครูวิจิตรศีลคุณ (ชู) แต่

ผลงานที่ปรากฏเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ ก็เป็นเครื่องยืนยันถึงประสพการณ์ที่เลิศล้ำของ
ปราชญ์ท้องถิ่นด้านจิตรกรรม

1.3.4 การสืบทอดและถ่ายทอดด้านจิตรกรรมฝาผนัง

จิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ มีคุณค่าของงานจิตรกรรมฝาผนังที่เป็น
แนวทาง ไปสู่การอนุรักษ์และสืบทอด ให้เป็นศิลปะจิตรกรรม อยู่คู่กับตำบลจะทิ้งพระ ทั้งเป็นคุณค่า
ความงาม ทางสุนทรียะที่ลึกซึ้งเป็นความประทับใจ หรือสุนทรียภาพในระดับแห่งพินิจ ที่ถูกตกแต่ง
ประดับแก่วัดจะทิ้งพระ ดึงดูดใจให้ผู้คนหันมาสนใจในพระพุทธศาสนา เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญา ให้
ท้องถิ่นได้มีการเรียนรู้ และภาคภูมิใจ ควบคู่ไปกับการสืบทอดวัฒนธรรมที่ดีงาม

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ มาพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “จิตรกรรมน้อย”
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านจะทิ้งพระ ตำบลจะทิ้งพระ อำเภอสังขละบุรี จังหวัด
สงขลา

คำถามของการวิจัย

2. สามารถนำภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ เข้าสู่ระบบ
โรงเรียนในลักษณะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง “จิตรกรรมน้อย” ได้อย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ เป็นผลงานของท้องถิ่นที่
โรงเรียนสามารถนำเข้าสู่โรงเรียนในลักษณะการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นได้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น สภาพของโรงเรียน
นักเรียน และผู้ปกครอง ว่ามีลักษณะอย่างไร

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลาง พิจารณาว่าคำอธิบายหลักสูตร เปิดโอกาสให้โรงเรียน
มีส่วนร่วมในเรื่องปรับเพิ่มรายละเอียดเนื้อหา หรือปรับและเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน หรือ
พัฒนาวิธีการสอนให้หลากหลาย หรือจัดทำสื่อการเรียนการสอน เอกสารความรู้เพิ่มเติม หรือจัดทำ
หลักสูตรเพิ่มเติม

1.3 กำหนดเป้าหมาย และจุดประสงค์การเรียน พิจารณาปัญหาและความจำเป็นของ
ท้องถิ่น นำมากำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น

1.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชาหรือเนื้อหาหรือกิจกรรม

1.5 จัดทำแผนการสอน คู่มือครูและสื่อ ให้ตรงกับสภาพแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างแท้จริง และพัฒนานักเรียนแต่ละคนเต็มตามศักยภาพ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนอาจช่วยจัดทำ หรือจัดหา หรือขอความช่วยเหลือจากบุคลากรในท้องถิ่น

1.6 ปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่นเมื่อร่างเนื้อหาสาระเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควร นำไปทดลองใช้และปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์และเหมาะสมตามเจตนารมณ์ กล่าวคือ จัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงกับชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมใน ท้องถิ่นของตนเอง และใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ มิใช่เป็นการเรียนรู้ จากครูผู้สอนเท่านั้น การศึกษาจึงจะมีผลต่อการพัฒนาชีวิต อาชีพ และสังคมท้องถิ่นอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาภูมิปัญญาจากภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ มีประเด็นสำคัญที่นำมา อภิปรายผล ดังนี้

1. ข้อค้นพบภูมิปัญญา พบว่า

1.1 ภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนังเป็นภูมิปัญญาด้านจิตรกรรมที่มีลักษณะ เป็นจิตรกรรมไทยประเพณี ดังนี้

1.1.1 จิตรกรที่เขียนภาพเป็นจิตรกรในท้องถิ่น คือนายเกลื่อนและนายใบ้

1.1.2 การเขียนภาพเขียนขึ้นตามความประสงค์ของเจ้าอาวาส ที่เห็นว่าวัดควรมี ภาพจิตรกรรมประดับประดาไว้ให้เป็นเอกลักษณ์ของการเขียนภาพจิตรกรรมฝาผนัง

1.1.3 การเขียนภาพเป็นแบบเล่าเรื่อง มีลักษณะคล้ายกับมองจากที่สูง แสดง เรื่องราวพุทธประวัติ โดยสอดแทรกภาพวิถีชีวิตของชาวบ้าน

1.1.4 ลักษณะของจิตรกรรมใช้ศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลายและรัตนโกสินทร์ ตอนต้น มีระเบียบแบบแผนของจิตรกรรมไทยประเพณี

1.1.5 เขียนด้วยสีฝุ่นผสมกาว

1.1.6 ใช้พื้นที่ฝาผนังทั้งหมดในการเขียนภาพจิตรกรรม

1.2 จิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ ถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็น รูปแบบของจิตรกรไทยโบราณ ที่แสดงให้เห็นเอกลักษณ์ของจิตรกรรมไทย ดังนี้

1.2.1 เนื้อหาในพระพุทธประวัติ จึงมีประโยชน์ต่อการบำรุงส่งเสริม อันเป็นการ เกื้อกูล และจรรโลงพระพุทธศาสนาให้สืบทอดยั่งยืน เมื่อพุทธศาสนิกชนได้ฟังพระสงฆ์แสดงธรรม เทศนาเรื่องพุทธประวัติ ภาพจิตรกรรมฝาผนังก็เปรียบเสมือนวิธีที่ศรัทธาให้ผู้ฟังมองเห็นภาพ

1.2.2 เนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตทางสังคม และประเพณีของพุทธศาสนิกชน ที่สัมพันธ์กับพระสงฆ์ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตชาวพุทธไทยแต่โบราณ เมื่อกุลบุตรอายุครบบวช ก็เข้าสู่วัด ดังนั้น ภาพจิตรกรรมฝาผนังย่อมทำให้กุลบุตรเกิดความเลื่อมใสศรัทธาภายใต้จิตสำนึก ทั้งภาพพระประธานที่สงบนิ่งและภาพจิตรกรรมฝาผนังที่งดงามด้วยเรื่องราวเชิดชูพระพุทธรูปประวัติ

1.2.3 เนื้อหาในเชิงวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน คตินิยมทางความเชื่อ การดำรงชีวิตของคนในอดีต จะเห็นว่าการวางตำแหน่งภาพ ปรางค์อยู่ในวิหารที่มืองค์พระประธาน ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ ที่สลับระหว่างศาสนากับวิถีชีวิตของคน

2. การนำภูมิปัญญาที่ค้นพบมาเป็นแนวทางพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้

การค้นพบภูมิปัญญาด้านจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ เป็นภูมิปัญญาด้านจิตรกรรมที่ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องจิตรกรน้อย เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เห็นประโยชน์ในการสืบทอดความเป็นจิตรกรในท้องถิ่น โดยกำหนดคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ 2 หน่วย หน่วยละ 10 ชั่วโมง แหล่งเรียนรู้ตามสภาพจริงคือวัดจะทิ้งพระ คือ หน่วยที่ 1 เรื่อง รับรู้คุณค่าความงามในทัศนศิลป์ และ หน่วยที่ 2 เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่นของเรา

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากข้อค้นพบในการวิจัย เสนอเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง วัดจะทิ้งพระ เกิดจากบุคคลในวัดของท้องถิ่น ดังนั้นการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับศาสนสถาน ควรริบเร่งทำความเข้าใจกับพระภิกษุ และสร้างความเข้าใจกับชาวบ้านให้รู้คุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของผลงานด้านจิตรกรรม ที่ต้องประดับประดาอยู่กับวัดในท้องถิ่น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ชุมชน ดังนั้นเพื่อให้จิตรกรรมฝาผนังคงอยู่และขยายต่อไป สถานศึกษาในท้องถิ่นทุกแห่ง ควรสร้างหลักสูตรท้องถิ่นด้านจิตรกรรมในท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนในท้องถิ่นได้ตระหนักและเข้าใจคุณค่าของผลงานจิตรกรรมฝาผนัง ที่ปรากฏในวัด เพราะปัจจุบันจิตรกรที่แสดงความสามารถด้านจิตรกรรมให้ปรากฏในท้องถิ่น หายากมากขึ้น

1.3 องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านศิลปกรรมในท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์มาตรการในการอนุรักษ์ศิลปกรรมทุกสาขาที่ปรากฏในอุโบสถของวัด และปรากฏในวัดทุกสถานที่ เพื่อให้โบราณสถานและโบราณวัตถุในวัดคงอยู่กับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

1.4 โรงเรียนในฐานะสถาบันที่มีความพร้อมทั้งด้านคน ความรู้และทรัพยากร ควรเป็นแกนนำสนับสนุน ให้มีการประสานการพัฒนาชุมชน ระหว่างประชาชน องค์กรชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในพื้นที่เพื่อสร้างสรรค์ให้ท้องถิ่นเป็นชุมชนที่มีศักยภาพ โดยกำหนดให้เป็นรูปธรรมในแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน หลักสูตรสถานศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มีส่วนที่มีการวิเคราะห์ชุมชน ก่อนการวางแผนในทุกระดับของโรงเรียน

1.5 ควรมีการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยครูจะต้องเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการไหลบ่าของวัฒนธรรมชุมชน และวัฒนธรรมโรงเรียน ให้เป็นวัฒนธรรมเดียวกันเพื่อเสริมสร้างระบบคุณค่า และศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นพลังขับเคลื่อน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในสังคมสมัยใหม่อย่างมีความสุข และพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน และเชิดชูเกียรติ “ครูภูมิปัญญาไทย”

1.6 ควรมีการสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น บนพื้นฐานของวัฒนธรรมท้องถิ่นและการยอมรับของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะศึกษาภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในภาพจิตรกรรมฝาผนัง ของวัดอื่น ๆ ในเขตตำบลละทิ้งพระ และอำเภอสังขละบุรี เพื่อให้การศึกษาในเรื่องนี้ได้ขยายกว้างขวางยิ่งขึ้น และสามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบในด้านที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาผลงานด้านจิตรกรรมของภาคใต้

2.2 ควรจะศึกษาภูมิปัญญาที่แฝงอยู่ในงานศิลปกรรมอื่น ๆ เช่น งานสถาปัตยกรรมที่ปรากฏในพระธาตุเจดีย์ หรืองานสถาปัตยกรรมที่ปรากฏอยู่ในหน้าบันของวิหารในวัดใดวัดหนึ่ง ในเขตพื้นที่ตำบลละทิ้งพระ และอำเภอสังขละบุรี เป็นต้น เพื่อสืบทอดและถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านศิลปกรรม และเป็นวิธีหนึ่งในการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุในท้องถิ่น

2.3 ควรจะส่งเสริมให้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้สากล

3. สามารถนำภูมิปัญญาด้านจิตรกรรม เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น นำร่องให้เกิดความร่วมมือ และความเคลื่อนไหวในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทยใน ตำบลละทิ้งพระ และอำเภอสังขละบุรี

4. สร้างเครือข่ายภูมิปัญญาด้านจิตรกรรมอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าภาพจิตรกรรมฝาผนัง มีส่วนของศิลปะระดับชาติแฝงอยู่ แต่ผลงานดังกล่าวปรากฏอยู่ในท้องถิ่นตำบลละทิ้งพระ ซึ่งในอดีตมีอยู่ถึง 4 ภาพ แต่ปัจจุบันเหลืออยู่เพียงภาพเดียว น่าจะเป็นแรงจูงใจให้เยาวชนกระตือรือร้น ที่จะไปเป็นจิตรกรคนต่อไปของท้องถิ่นสืบทอดผลงานด้านจิตรกรรม

5. ตั้งชมรมอนุรักษ์ภาพจิตรกรรม โดยสื่อวิถีชีวิตของผู้คนตำบลละทิ้งพระ ประชาสัมพันธ์ ความยิ่งใหญ่ของตำบลละทิ้งพระ ผ่านภาพจิตรกรรม ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของตำบลละทิ้งพระ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลาต่อไป

